

ГОМЕР

*Төгәллисе бик күп эшләрем бар,
Ләкин гомер шактый кыскарды;
Һаман әле саклыйм хәтеремдә
Кырда ятып калган дусларны.*

*Алар белән кичтек ут-давылны,
Сынык-саныкларны бүлештек,
Кайгы төшсә, бергә уртаклаштык,
Шатлык килсә, бергә бүлештек.*

*Авыр сугыш биләп киң кырларны,
Каннар белән әжирне сугарды,
Үзәгемне өзеп ярам сызлый,
Хәтерлим дә менә шуларны.*

*Төш аралаш яшен яшьнәсә дә,
Мин фронтта кебек хис итәм,
Әйтерсең, лә туп һәм бомбаларның
Шартлау тавышларын ишетәм.*

1961

Адрес:
Чакмагыш авылы,
Кооператив ур., 44 А

Тел.: 3—13—46

БУКЛЕТ

Түзгәнчә: Сафиуллина Ф.Г.

Чакмагыш авылы
җәмһүрияте - ара үзгәртүләштерелгән китапханәләр
системасы

ЧАКМАГЫШ—2009

Нурулла Әхьяр улы Гайсин

1914 елның 2 ноябрдә Уфа губернасының Әхмәт авылында туа.

Жиде яшендә тулы ятим калган малай туганнары тәрбиясендә үсә. 1930 елда ул авыл мәктәбен тәмамлап, Уфага телеграфистлар курсына укырга керә. Аны тәмамлагач, Баймак районында телеграфист һәм Зилаир орлыкчылык совхозында элемтә бүлеге мөдире булып эшли.

1933 елда Зоя (Свияжск) шәһәрндә төзелеш институты рабфагында укый. Шунда укыганда Н. Гайсин иҗат эше белән шөгыйльләнгән башлый.

Әдәбият дөнъясына якынрак булу өчен, 1934 елда ул Казанга килә. Башта су юлы инженерлары эзерли торган институт рабфагында, аннары Казан дәүләт педагогия институтының эзерлек курсларында укый. Педагогия институтында укыган елларында яшь шагыйрьнең "Ватаным өчен", "Яшьлек таңы" исемле беренче шигырь жыйынтыклары басылып чыга. Институтны тәмамлагач, ул Ютазы районы Кәрәкәшле урта мәктәбендә укытучы булып эшли.

Бөек Ватан сугышы елларында һава оборонасы гаскәрләрендә взвод һәм батарея командиры булып хезмәт итә.

Сугыштан соң Уфада чыга торган "Кызыл тан" газетасында әдәби хезмәткәр, соңрак Казан татар театр училищесында уку-укыту бүлеге мөдире һәм укытучы булып эшли.

1952—53 елларда ул яңадан Совет Армиясе сафларында хезмәт итә. 1955 елдан язучылык эше белән генә шөгыйльләнгән

Шагыйрь Нур Гайсин әдәбият сөючеләргә барлыгы ике дистәдән артык китабын бүләк итте. Алар: "Айлы кичтә", "Тайгада очрашу", "Жир чәчәктә", "Өмет тулы хыялым", "Минем туганнарым", "Таныш моң" һ. б. китаплар. Нигездә ул балалар өчен язды: шигырьләр, пьесалар, хикәяләр, әкиятләр, мәсәлләр... Алар арасында "Таза Мортаза" поэмасы, тәржемәи хәленә нигезлән язылган "Кызыл ыштанлы малай" исемле повесте бар... Аның шигырьләре мәктәп дәреслекләренә кереп, ничә буын укучылар күңелендә калды.

Н. Гайсин драма әсәрләр авторы буларак та билгеле. Әлмәт колхоз-совхоз театры сәхнәсендә аның 1947 елда „Давыллар эчендә“ драмасы, 1948 елда „Айсылуның мэхәббәте“ комедиясе, 1950 елда „Юл ачык“ исемле пьесалары куелды. 1958 елда Н. Гайсинның „Айлы кичтә“ дигән шигырьләр жыйынтыгы басылып чыкты.

1953 елда Нур Гайсиннык „Безнең мәктәп“ исемле шигырьләр жыйынтыгы рус теленә дә тәржемә ителеп басылды.

Н. Гайсин А. Бартоның „Заставада“, „Елак кыз“ әсәрләрен, Мөхтәрәвның „Галләм семьясы“, Бараташвилиның „Чикерткә“ комедияләрен һәм башка язучыларның әсәрләрен тәржемә итте.

Нур Гайсин 1995 елның 1 декабрдә вафат булды.

Китаплары:

- Ватаным өчен: Шигырьләр.— Казан: Татгосиздат, 1937.
Зәңгәр күктә: [Шигырь].— Казан: Татгосиздат, 1938. — 8 б.
Яшьлек таңы: [Шигырьләр].— Казан: Татгосиздат, 1938.
Түтәлләр: [Шигырьләр].— Казан: Татгосиздат, 1948. — 19 б.
Безнең мәктәп: (Шигырьләр).— Казан: Татгосиздат, 1950.
Минем әнием: (Шигырьләр).— Казан: Татгосиздат, 1951.
Безнең дуслар: Шигырьләр.— Казан: Татгосиздат, 1952.
Тайгада очрашу: Ерак Көнчыгыш турында шигырьләр.— Казан: Таткнигоиздат, 1956.
Таза Мортаза. [Шигырьләр].— Казан: Таткитнәшр., 1958.
Айлы кичтә: Шигырьләр.— Казан: Таткитнәшр., 1958.— 116 б. портр.
Хәерле иртә: (Шигырьләр).— Казан: Таткитнәшр., 1962.— 24 б. ил.
Шигырьләр. Поэмалар.— Казан: Таткитнәшр., 1964.—95 б.
Жир чәчәктә: Шигырьләр, мәсәлләр.— Казан: Таткитнәшр., 1966.
Дуслык бакчасы: Шигырьләр, мәсәлләр һәм әкиятләр.— Казан: Таткитнәшр., 1967.—52 б., ил.
Яна өйгә күчкәч: Сайл. шигырьләр, әкиятләр һәм поэмалар.— Казан: Таткитнәшр., 1969.
Мәктәптә яз: [Сайл. әсәрләр]. Ж. Тәржеманов кереш сүзе.— Казан: Таткитнәшр., 1974.
Жирдәге кояш: Шигырьләр.— Казан: Таткитнәшр., 1979.— 48 б., ил.
Кызыл ыштанлы малай. (Мин ничек дүрт үлемнән исән калдым): Повесть.— Казан: Таткитнәшр., 1981.
Өмет тулы хыялым: Шигырьләр.— Казан: Таткитнәшр., 1983.
Наша школа: Стихи/Пер. с татар. А. Мелуеникова.— Казан: Татгосиздат, 1953.